HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

[1]בלא עת נדתה [א](על נדתה) [א]סמוך לנדתה ואין לי אלא סמוך לנדתה מופלג לנדתה יום אחד מנין ת"ל [1]או כי תזוב אין לי אלא יום אחד מנין לרבות מופלג שנים שלשה ארבעה חמשה ששה ושבעה שמונה תשעה עשרה מנין אמרת מה מצינו ברביעי שראוי לספירה וראוי לזיבה אף אני אביא העשירי שראוי לספירה וראוי לזיבה ומנין לרבות אחד עשר ת"ל בלא עת נדתה יכול שאני מרבה אף שנים עשר אמרת לאו ומה ראית לרבות אחד עשר ולהוציא שנים עשר מרבה אני אחד עשר שראוי לספירת או כי תזוב ומוציא אני י"ב שאין ראוי לספירת או כי תזוב ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד מנין ת"ל כל ימי טמאה מלמד [ב]שמטמאה את בועלה כנדה היא היא מטמאה את בועלה [ג]ואין הזב מטמא מה שהוא בועל והלא דין הוא ומה היא שאינה מטמאה בראיות כבימים מטמאה את בועלה הוא שמטמא בראיות כבימים אינו דין שמטמא מה שהוא בועל ת"ל היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא בועל א] ומנין שהוא עושה משכב ומושב ת"ל [2]כמשכב נדתה ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד מנין [ד]ת"ל כל ימי ומנין [ג]שסופרת אחד לאחד ת"ל יהיה לה ב] יכול תספור שבעה לשנים ודין הוא ומה הוא שאין סופר אחד לאחד סופר שבעה לשנים היא שסופרת אחד לאחד אינו דין שתספור שבעה לשנים ת"ל יהיה לה [ה]אינה סופרת אלא יומה אלמא קראי נינהו לר"ע קראי לר' אלעזר בן עזריה הלכתא א"ל [ו]רב שמעיה לר' אבא אימא ביממא תהוי זבה בליליא תהוי נדה א"ל עלך אמר קרא [1]על נדתה סמוך לנדתה אימת הוי בליליא וקא קרי לה זבה תנא [ז]דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר [3]הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות:

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

בלא עת נדתה. אינו אומר לך אלא ברואה שלשה אחר ימי נדתה סמוך לנדתה שראתה יום ראשון אחר ז' ימי נדתה ורואה שמיני ותשיעי ועשירי: **או כי תזוב.** לרבות רואה ט' וי' ואחד עשר: **מנין לרבות שנים שלשה כו'.** שכולן יש להן דין אחד: **אמרת מה מצינו ברביעי.** לימים שאחר הנדה: **שהוא ראוי.** לספירת נקיים אם ראתה אב"ג ופסקה: **וראוי לזיבה.** (א) לצרף עם בג"ד אם לא ראתה בא' דהא אתרבי מופלג יום אחד מקרא דאו כי תזוב ג] דהיינו בג"ד אף אני מרבה כל אלו עד י' ויו"ד בכלל שהן ראויין לספירה אם ראתה שלשה ראשונים משכי ז' נקיים עד (ה) שיהו נמי נראין לזיבה באיזה מהם שתראה שלשה רצופין: **מנין לרבות י"א.** שיצטרף עם הראשונים לזיבה לג' רצופין ואע"ג שאינו ראוי לספירת נקיים של זיבת ג' ראשונים: **ת"ל בלא עת נדתה.** ואפילו מופלג לימים הרבה: **יכול.** כיון דכתיב בלא עת נדתה שאני מרבה אף י"ב שאם ראתה י' י"א י"ב תהא זבה גמורה ולא תהא תחלת נדה בראיית י"ב אלא מצטרף לזיבה: **יום י"א שהוא ראוי לספירת זיבה או כי תזוב.** דזיבה רביעי מתרבי מאו כי תזוב ולאותה זיבה משכי ימי ספירה עד י"א: **ואין לי.** שתקרא זבה לטומאה אלא רואה שלשה רצופין: **ת"ל ימי.** כל ימי זוב טומאתה כימי נדתה תהיה: **טמאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה.** שמפורש בה אשר ישכב איש וגו': **היא שאינה מטמאה.** בשלש ראיות ביום אחד טומאת זוב גמור לקרבן כאילו ראתה שלשה ימים אבל זב מטמא בין בג' ראיות ביום אחד בין בג' ימים רצופין בב"ק בפ' כיצד הרגל (דף כד.): **ואין לי.** עושה משכב ומושב בימים שאחר הנדה אלא הרואה שלשה ימים שני ימים מנין: **ת"ל.** כל המשכב אשר (ב) ישכב עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה: **יהיה לה.** הוסיף לה הויה של שמור: **הוא שאינו סופר אחד לאחד.** זב בעל ראייה אחת כבעל קרי וטובל בו ביום סופר שבעה לשנים: **אלמא קראי נינהו.** כל דין י"א שבין נדה לנדה מכאן למדנו שהן י"א יום והרואה בהם ג' הרי זו זבה והרואה בא' בב' סופרת יום כנגד יום ולסוף י"א מתחילין ימי נדה אם תראה אחד תשב ששה והוא שהרי לא רבינן לדין יום זובה אלא י"א ומכאן ואילך הרי היא בדין פרשה ראשונה דכתיב בה [ויקרא טו] שבעת ימים תהיה בנדתה: **לרבי עקיבא קראי.** דלא גמר הך הלכתא הלכה למשה מסיני דקאמר ר' אלעזר בן עזריה [לעיל עב:] וכי היכי דיליף חצי לוג שמן לתודה מקראי הכי נמי יליף אחד עשר יום שבין נדה לנדה מקראי: **ביממי.** ראתה ביום תהיה זבה כדכתיב (שם) ימים רבים אבל ראתה בלילות לא תהא זבה: **סמוך לנדתה.** ליל שמיני שהרי ימי נדות כל שבעה עד הלילה כדכתיב שבעת ימים תהיה בנדתה: **הלכות.** משנה וברייתא הלכה למשה מסיני:

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

אין לי אלא יום אחד מנין לרבות מופלג שנים ושלשה. אגב ריהטא נקט שנים דשנים היינו יום שני לימי זיבה דהיינו מופלג יום אחד שריבה כבר דהא מני ואזיל עד י' וי"א וא"כ שנים היינו שני: **הוא** שמטמא בראיות כבימים אינו דין כו'. תימה דאיכא למפרך מה להיא שכן מטמאה באונס והכי אמרינן בריש פרק בנות כותים (לעיל לג:) דלא ילפינן מהדדי וכן לקמן דקאמר מה הוא שאינו סופר אחד לאחד כו' איכא למפרך מה להוא שכן מטמא בראיות כבימים מיהו בזה מצינן שפיר למילף דלגבי ספירה אחמיר רחמנא באשה מבאיש ולענין ספירה עביד שפיר ק"ו הואיל ולענין ספירה מצינו שהחמיר באשה מבאיש וצ"ל שאינו קל וחומר גמור אלא כמו גילוי מילתא בעלמא לגלות זה על זה וצ"ע דאיכא מקומות דאיכא תרי קראי לגס נדות ולזיבות ויש מקומות דנפקא מחד קרא: **ת"ל** כל ימי (ג) נדתה. תימה דהך מוקמינן כר"ע אלמא ר"ע קא דריש כל וכן בשלהי פ' התערובת (זבחים פב.) דריש ר"ע כל וא"כ כי קאמר בפסחים פרק אלו עוברין (דף מג:) מאן שמעת ליה דדריש כל ר' אליעזר הוא דלמא ר"ע הוא דדריש נמי כל ויש לומר דאין למנות דרשות דכל להדדי דיש כל דשייך למדרש לכ"ע והאי דשמעתין דלמנינא מדרש שפיר דמדימי למנינא כל נמי למנינא(ו): **תנא** דבי אליהו כל השונה הלכות. אית ספרים דלא גרסינן ליה מיהו בפירוש רש"י איתא ור"ת הגיהו בספרו וכן נראה דאיידי דאיירי לעיל בהלכתא מייתי לה לסיים בדבר טוב ואיתא נמי כן במגילה פרק בתרא (דף כח:) והכי נמי אמרינן באין עומדין (ברכות לא.) שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו דבריהן בדברי שבח ותנחומין:

הדרן עלך תינוקת
וסליקא לה מסכת נדה

מסורת הש"ס

א) לפי' ג' רש"י צריך למחוק תיבות אלו וכצ"ל לקמן מנין לרבות י"א ת"ל על נדתה ולקמן א"ל עלך אמר קרא בלא עת נדתה סמוך לנדתה כו' וע' רש"א, ב) הוריות ד., ג) [בילקוט איתא ר' ישעיה], ד) [מגילה כח:], ה) [עד יו"ד רש"ש], ו) [וע"ע תוס' מנחות נו: ד"ה אמר ותוס' זבחים פב. ד"ה ת"ל ותוס' פסחים מג: ד"ה מאן ותוס' מנחות יא: ד"ה קומץ], ז) [פי' הגון ע"ז תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג], ח) [בסיומא דסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.],

◆

תורה אור השלם

1. וְאִשָּׁה כִּי יָזוּב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת נִדָּתָהּ אוֹ כִי תָזוּב עַל נִדָּתָהּ כָּל יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה טְמֵאָה הִוא: ויקרא טו כה
2. כָּל הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו כָּל יְמֵי זוֹבָהּ כְּמִשְׁכַּב נִדָּתָהּ יִהְיֶה לָּהּ וְכָל הַכְּלִי אֲשֶׁר תֵּשֵׁב עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה כְּטֻמְאַת נִדָּתָהּ: ויקרא טו כו
3. עָמַד וַיְמֹדֶד אֶרֶץ רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ: חבקוק ג ו

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וראוי לזיבה להצטרף עם ב"ג אם לא ראתה וכו' ז' נקיים עד עשירי שיהו נמי: (ב) ד"ה ת"ל כל המשכב אשר תשכב: (ג) תוס' ד"ה ת"ל כל ימי זובה כמשכב נדתה תימה:

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' ומנין שהוא עושה משכב ומושב. מלת שהוא נמחק. ונ"ב שהיא כצ"ל וכ"ה בת"כ: ב] שם יכול תספור שבעה לשנים. נ"ב עי' ת"כ וקרבן אהרן דף קע ע"א וע"ב: ג] רש"י ד"ה וראוי לזיבה וכו' דהיינו בג"ד כאן הס"ד ואח"כ מה"ד אף אני וכו' משכי ז' נקיים עד העשירי שיהו וכו' כצ"ל:

◆

מוסף רש"י

אחד לאחד. היינו יום כנגד יום (הוריות ד.) **קלת מיום המחרת** (מגילה כ.).
הדרן עלך מסכת נדה

עין משפט נר מצוה

פד א מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ב:
פה ב מיי' פ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הל"א ופ"ד מהל' איסורי ביאה הל"ב:
פו ג מיי' פ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הלכה ג:
פז ד מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ז ופ"א מהל' מטמאי משכב ומושב הל"ב:
פח ה מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ח והלכה ט:

◆

תום' הרא"ש

מנין לרבות שני ושלישי כו'. מדקא חשיב עד עשירי ואחד עשר אלמא האי שני הוא יום שני לימי זיבה וכדי נסבה דהיינו מופלג יום א' מנדתה וכבר ריבה אותו מאו כי תזוב אלא אגב ריהטא חוזר וכופלו בהדי אחריני: **מנין** לרבות יום י"א (יום). דס"ד לא מרבינן ראוי לספירה אלא לעיקר זיבות הכתובה בפסוק אבל לא לספירה דמרבינן מאו כי תזוב: **ומה** היא שאינה מטמאה בראיות כבימים. ותימה מה להיא שכן מטמאה באונס כו' ובסמוך דקאמר ומה הוא שאין סופר אחד לאחד וכו' איכא למיפרך מה להוא שכן מטמא בראיות כבימים כדאמרינן בריש בנות כותים דלא ילפי מהדדי מכח הנך פירכי. וי"ל דאינו סומך עיקר על הק"ו אלא כמו ילמד סתום מן המפורש. ויש דברים דילפי מהדדי כדמפרש בריש בנות כותים: **תאנא** דבי אליהו כל השונה הלכות. איידי דאיירי לעיל בהלכות י"א שהיא הל"מ קא מייתי לה הכא כדפרש"י. הלכות משנה ובריתא והלכה למשה מסיני. ומיהו לא שייכא כל כך הכא טפי מבשאר דוכתי דלא מייתי לה אגב גררא זו אלא משום דניחא ליה לסיים בדבר טוב כדאמרינן באין מעמידין שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו בדברי שבח ותנחומין: סליק פרק תינוקת בס"ד ובסליקותיה מסכת נדה ברחמי שמיא
הכותב נסים כה"ר
אברהם מוליכה ז' נ"ע

SHAS MOZNAIM